

Briuselis, 2022 m. kovo 24 d.
(OR. en)

7573/22

ECOFIN 266
UEM 44
DEVGEN 55

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2022 m. kovo 24 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI

Komisijos dok. Nr.: COM(2022) 139 final

Dalykas: KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI „Komisijos Europos vystymosi
finansinės struktūros gerinimo veiksmų planas ir 2021 m. pažangos
ataskaita“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 139 final.

Priedama: COM(2022) 139 final

Briuselis, 2022 03 24
COM(2022) 139 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

**Komisijos Europos vystymosi finansinės struktūros gerinimo veiksmų planas ir 2021 m.
pažangos ataskaita**

Šis dokumentas yra Komisijos atsakas į 2021 m. birželio 14 d. priimtas Tarybos išvadas dėl Europos vystymosi finansinės struktūros stiprinimo, kuriose Taryba paprašė Komisijos pateikti išvadose išdėstytų tikslų ir rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų gaires ir kasmet teikti padarytos pažangos ataskaitą. Šiuo geresnės finansinės struktūros veiksmų planu siekiama padidinti Europos vystymosi finansinės struktūros poveikį, veiksmingumą ir matomumą:

- patvirtinant tvirtą ES politikos kryptį;
- skatinant geresnį koordinavimą;
- kuriant įtraukesnę finansinę struktūrą;
- užtikrinant didesnę ES ir jos valstybių narių matomumą ir įtaką laikantis Europos komandos požiūrio.

Juo daugiausia dėmesio skiriama veiksams, kurie priklauso Komisijos kompetencijai, bendradarbiaujant su ES vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju. Be to, šioje ataskaitoje pateikiama šių veiksmų įgyvendinimo padėtis 2021 m. pabaigoje.

1. POREIKIS GERINTI EUROPOS FINANSINĘ STRUKTŪRĄ

1.1 Aplinkybės

ES ir jos valstybės narės tradiciškai yra didžiausios pasaulyje paramos vystymuisi teikėjos – 2020 m. jos suteikė apie 46 proc. visos pasaulyje teikiamos paramos (66,8 mlrd. EUR)¹. ES parama buvo naudinga priemonė siekiant įveikti skurdą, mažinant pažeidžiamumą ir nelygybę bei padedant šalims partnerėms pasiekti darnaus vystymosi tikslus (DVT) bei Paryžiaus susitarimo tikslus.

Tačiau viešųjų išteklių nepakanka vis didėjantiems poreikiams patenkinti, kad būtų pasiekti DVT. Todėl ES ir jos valstybės narės vis dažniau naudojasi ne tik tradiciniais pagalbos kanalais, bet ir oficialia parama vystymuisi (OPV), kad sukurtų papildomų finansavimo šaltinių, visų pirma pritraukdamos privatųjį kapitalą. Todėl jos vis dažniau bendradarbiauja su finansų įstaigomis ir labiau remiasi novatoriškais finansinėmis priemonėmis, naudodamos viešąsias lėšas investicijoms pritraukti, pavyzdžiui, derindamos dotacijas ir paskolas arba teikdamos garantijas.

Todėl bėgant metams Europos vystymosi finansinė struktūra tapo sudėtingesnė dėl šių naujų priemonių atsiradimo ir dėl to, kad ją sudaro vis daugiau subjektų, įskaitant Komisiją, vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją, ES valstybes nares ir jų nacionalines plėtros finansų įstaigas ir organizacijas, taip pat Europos investicijų banką (EIB) ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką (ERPB). Be to, Komisija taip pat aktyviai bendradarbiauja su įvairiais tarptautiniais finansų subjektais. Visi šie subjektai siekia įgyvendinti DVT, tačiau turi konkrečius prioritetus ir intervencijos būdus bei pasižymi skirtingais privalumais ir lyginamaisiais pranašumais, visų pirma geografinių, sektorinių ar finansinių ekspertinių žinių požiūriu.

COVID-19 pandemija dar labiau padidino poreikį skubiai spręsti vystymosi problemas, taigi ir būtinybę stiprinti Europos vystymosi finansinę struktūrą. Dėl ekonominių COVID-19

¹ Europos Komisija (2021), „[Europos komanda – didžiausia paramos teikėja pasaulyje 2020 m. – padidino oficialią paramą vystymuisi iki 66,8 mlrd. EUR](#)“, 2021 m. balandžio 13 d.

pandemijos padarinių padidėjo finansavimo poreikiai ir buvo padarytas stiprus poveikis ES šalims partnerėms, todėl sumenko daugelį metų daryta pažanga siekiant DVT. Apskaičiuota, kad 2020 m. metinis DVT finansavimo trūkumas besivystančiose šalyse siekė 3,7 trln. EUR². Siekiant panaikinti šį finansavimo trūkumą, labiau nei bet kada reikia didelių investicijų. Turi būti efektyviai panaudoti visi finansavimo šaltiniai (viešieji ar privatus, vidaus ar tarptautiniai) ir įgyvendintos veiksmingos politikos reformos, kad būtų galima sukurti geresnę padėtį nei buvusi, nė vieno nepaliekant nuošalyje. Todėl tvarus finansavimas bus labai svarbus siekiant sutelkti tarptautinį ir vietos privatųjį kapitalą investicijoms į tvarią infrastruktūrą finansuoti.

Be to, atsižvelgiant į didelius pasaulinius geopolitinius uždavinius ir didėjantį naujų paramos teikėjų vaidmenį, ES reikia naujo požiūrio į vertybėmis grindžiamo, į žmogų orientuoto vystymosi modelio propagavimą, taip pat į ES politinių, ekonominių ir saugumo interesų apsaugą ir propagavimą visame pasaulyje.

Atsižvelgiant į šiuos pasaulinius vystymosi uždavinius, **Europos vystymosi finansinė struktūra turi būti dar efektyvesnė, veiksmingesnė, nuoseklesnė ir paveikesnė. Geresnis koordinavimas taikant Europos komandos metodą yra kaip niekad svarbus siekiant išvengti nesuderintų veiksmų ir užtikrinti geresnę sinergiją bei veiksmingumą.** Tai, be kita, ko, yra ir geresnis įvairių subjektų ilgalaikės patirties panaudojimas ir, kai įmanoma, finansinių išteklių sutelkimas siekiant didesnio poveikio ir didesnio privačiojo sektoriaus investicijų sutelkimo.

Be to, siekiant **sustiprinti ES, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmenį**, labai svarbi geresnė tvirtesnė politikos kryptį turinti Europos vystymosi finansinė struktūra, kuri gali atlikti esminį vaidmenį įgyvendinant mūsų geopolitinius plataus užmojo tikslus, visų pirma propaguojant mūsų strateginius interesus ir vertybes visame pasaulyje. Europos vystymosi finansinė struktūra turėtų padėti užtikrinti geresnę pagalbą, investicijų į vystymąsi, reformų darbotvarkės ir diplomatijos papildomumą. **Tik taip Europos vystymosi finansinė struktūra gali maksimaliai padidinti esamų OPV išteklių panaudojimą ir paspartinti finansinius srautus į tas sritis, kuriose poreikiai yra didžiausi, padidinti poveikį vystymuisi ir pritraukti didesnę visos ES ir jos valstybių narių pastangų siekiant DVT matomumą.**

Šiame dokumente pateikiama keletas veiksmų, kurių Komisija ketina imtis, kad sustiprintų Europos vystymosi finansinę struktūrą. Iš ataskaitos taip pat matyti, kokių svarbių veiksmų jau imtasi šia linkme. Šiuo atžvilgiu 2021 m. gruodžio mėn. pradėta įgyvendinti strategija „Global Gateway“³ ir jos „Pasaulinių vartų“ Afrikos ir Europos investicinių priemonių rinkinys⁴ yra svarbus naujos aplinkos atspindys ir rodo, kad artimiausiais metais ES toliau plėtos savo išorės veiklą. Vertybėmis grindžiamu požiūriu pagrįsta strategija „Global Gateway“ yra didelių investicijų į infrastruktūros plėtrą visame pasaulyje planas, siekiant stiprinti skaitmeninius, transporto ir energetikos tinklus vykdant tvarius ir kokybiškus projektus. Ja suteikiama tikrumo ir sudaromos vienodos sąlygos investuotojams ir įmonėms,

² EBPO (2020), [Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021: Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021: A New Way to Invest for People and Planet](#), OECD Publishing, Paris.

³ 2021 m. gruodžio 1 d. Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir EIB „Strategija „Global Gateway“, JOIN(2021) 30 *final*.

⁴ Europos Komisija (2022), „ES ir Afrika: „Pasaulinių vartų“ investicinių priemonių rinkinys“, 2022 m. vasario 18 d.

taip pat užtikrinamas aukšto lygio skaidrumas ir standartai, kad žmonės gautų ilgalaikę socialinę ir ekonominę naudą.

Be to, 2021 m. priimta Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTBP) „Globali Europa“⁵ (bendras biudžetas – 79 mlrd. EUR) ir Pasirengimo narystei paramos priemonė III⁶ (14 mlrd. EUR) yra svarbūs veiksniai, būsiantys naudingi gerinant dabartinę finansinę struktūrą. Jomis iš esmės pagerinamas supaprastinimas, ES strateginės politikos kryptis, taip pat suteikiama paskatų geriau strategiškai ir geopolitiškai koordinuoti Europos subjektų veiksmus ir didinamos galimybės pritraukti privačiojo sektoriaus kapitalą, kad būtų pasiektas transformacinis poveikis šioje srityje.

Galiausiai, atsižvelgdama į didžiulį DVT finansavimo trūkumą, Komisija ką tik paskelbė kvietimą teikti paraiškas, siekdama įsteigti aukšto lygio ekspertų grupę, pateikiančią Komisijai rekomendacijų, kaip toliau spartinti privačiojo kapitalo srautus į mažas ir vidutinės pajamas gaunančias šalis.

1.2 Atnaujintos diskusijos apie tai, kaip sustiprinti Europos vystymosi finansinę struktūrą

Diskusijos apie tai, kaip pagerinti Europos vystymosi finansinę struktūrą, daugiau kaip dešimtmetį⁷ vyksta įvairiais lygmenimis ir jose dalyvauja įvairios suinteresuotųjų subjektų grupės. 2018 m. Komisija priėmė Komunikatą „Veiksmingesnės investicijų už Europos Sąjungos ribų finansinės struktūros kūrimas“⁸, kuriame pabrėžti kai kurie esamos struktūros trūkumai ir išdėstyta keletas pradinių finansinės struktūros gerinimo priemonių.

Atsižvelgiant į 2019 m. Kompetentingų asmenų grupės ataskaitą⁹ ir 2021 m. galimybių studiją¹⁰ dėl būsimos Europos vystymosi finansinės struktūros stiprinimo galimybių, 2021 m. birželio mėn. Tarybos išvadose¹¹ nurodoma, kad svarbu stiprinti ir gerinti dabartinę Europos vystymosi finansinės struktūros institucinę struktūrą (*Status Quo+*), ir pabrėžiama, kad **„reikia užtikrinti, kad EVFS būtų veiksmingesnė, efektyvesnė, labiau orientuota į vystymąsi, nuoseklesnė ir matomesnė, atitiktų principą „pirmiausia – politika“ ir ES strateginius interesus bei vertybes“**. Taryba taip pat sutarė, kad ES finansinė struktūra **„turėtų būti grindžiama atvira, bendradarbiaujamąja ir įtraukia struktūra, bendradarbiaujant su visais Europos plėtros bankais ir finansų įstaigomis, remiantis**

⁵ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1–78).

⁶ 2021 m. rugsėjo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1529, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III) (OL L 330, 2021 9 20, p. 1).

⁷ Žr., pvz., Camdessus, M (2010), [European Investment Bank's external mandate 2007–2013 Mid- Term Review](#) - Report and recommendations of the Steering Committee of “wise persons”, EIB Publishing, Luxembourg.

⁸ 2018 m. rugsėjo 12 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai ir EIB [„Veiksmingesnės investicijų už Europos Sąjungos ribų finansinės struktūros kūrimas“](#), COM(2018) 644 final.

⁹ Kompetentingų asmenų aukšto lygio grupė Europos vystymosi finansinės struktūros klausimais (2019), [Europe in the world – The future of the European financial architecture for development](#), ES Tarybos generalinis sekretoriatas, Briuselis.

¹⁰ 2021 m. balandžio 14 d. Tarybos generalinio sekretoriato pranešimas ES delegacijoms [„Feasibility study on options for strengthening the future European financial architecture for development – Executive Summary“](#), TGS(2021) 6961/1/21 REV 1.

¹¹ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos išvados dėl [Europos vystymosi finansinės struktūros stiprinimo](#), TGS(2021) 9462/1/21 REV 1.

Taip pat žr. 2019 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadas dėl [Europos vystymosi finansinės struktūros stiprinimo](#), TGS(2019) 14434/19.

atitinkama jų šalies, sektorių ar finansų srities ekspertine patirtimi, pridėtine verte ir ištekliais“.

Taryba savo išvadose pabrėžė, kad būtina „sutelkti privačiojo sektoriaus lėšas“. Nors tradiciškai privatusis sektorius nebuvo investicijų į vystymąsi strategijų dėmesio centre, vis labiau sutariama, kad jo indėlis yra labai svarbus finansuojant vystymąsi (papildant ribotus viešojo sektoriaus išteklius) ir skatinant tvarias darbo vietas bei ekonomikos augimą šalyse partnerėse.

Taryba paragino EIB ir ERPB „toliau sistemingai stiprinti savo veiksmų koordinavimą strateginiu ir techniniu lygmenimis“, „koordinuoti veiksmus su kitomis pasaulinėmis finansų įstaigomis, veikiančiomis šalyse, kuriose jie vykdo savo veiklą“ ir siekti, kad būtų „stiprinami jų lyginamieji pranašumai vystymosi finansavimo srityje, vengiama susiskaidymo ir kuo labiau padidintas jų poveikis vystymuisi“. Apskritai Taryba ragina visus Europos vystymosi srities subjektus aktyviau bendradarbiauti.

Taryba paragino Komisiją pateikti Europos vystymosi finansinės struktūros gerinimo veiksmų planą. Be kita ko, Taryba nurodė šias tobulintinas sritis: Komisijos vykdomas koordinavimas ir politikos valdymas įgyvendinant ES vystymosi politiką, suteikiant daugiau paskatų bendram finansavimui ir rizikos pasidalijimui; EDVF+ strateginės valdybos vaidmens stiprinimas; galimybių gauti finansavimą supaprastinimas; įtraukties stiprinimas; parama mažesniems subjektams atliekant jų ramsčių vertinimą; parama projektų sistemų kūrimui teikiant techninę pagalbą; Europos komandos požiūrio stiprinimas siekiant padidinti bendro dalyvavimo matomumą.

1.3 Institucijų partnerių iniciatyvos jų bendradarbiavimui stiprinti

Europos vystymosi finansinė struktūra apima įvairius subjektus (žr. priedą, kuriame pateikiama preliminarinė schema).

Atsižvelgdami į pirmiau minėtas diskusijas ir remdamiesi įgyta patirtimi, Europos vystymosi srities subjektai siekia stiprinti savo bendradarbiavimą įgyvendindami įvairias iniciatyvas. Valstybės narės, jų nacionaliniai plėtros bankai ir organizacijos, Europos ir tarptautinės finansų įstaigos bendradarbiauja įvairiuose tinkluose pagal savo intervencijos mastą, strateginius prioritetus, interesus ir poreikius.

Įgyvendinant kelias iniciatyvas suburiami suinteresuotieji subjektai pagal jų pobūdį ir (arba) veiklos sritį ir aprėpiami skirtingi bendradarbiavimo lygiai:

- **EPI asociacija**¹² (1992 m.) – joje suburiamos plėtros finansų įstaigos (EPI) (įskaitant kai kurias ES nepriklausančias nares), kurių funkcija – remti privatųjį sektorių. Taip pat įsteigta EPI valdymo įmonė.
- **Tvirtesnė partnerystė**¹³ (2016 m.) – šią sistemą sudaro Komisija, trys viešieji plėtros bankai ir viena plėtros agentūra (visų atveju atlikti ramsčiais grindžiami vertinimai).
- **Specialistų tinklas**¹⁴ (2007 m.) – jį daugiausia sudaro pagal ramsčius įvertintos Europos vystomojo bendradarbiavimo organizacijos (įskaitant kai kurias ES

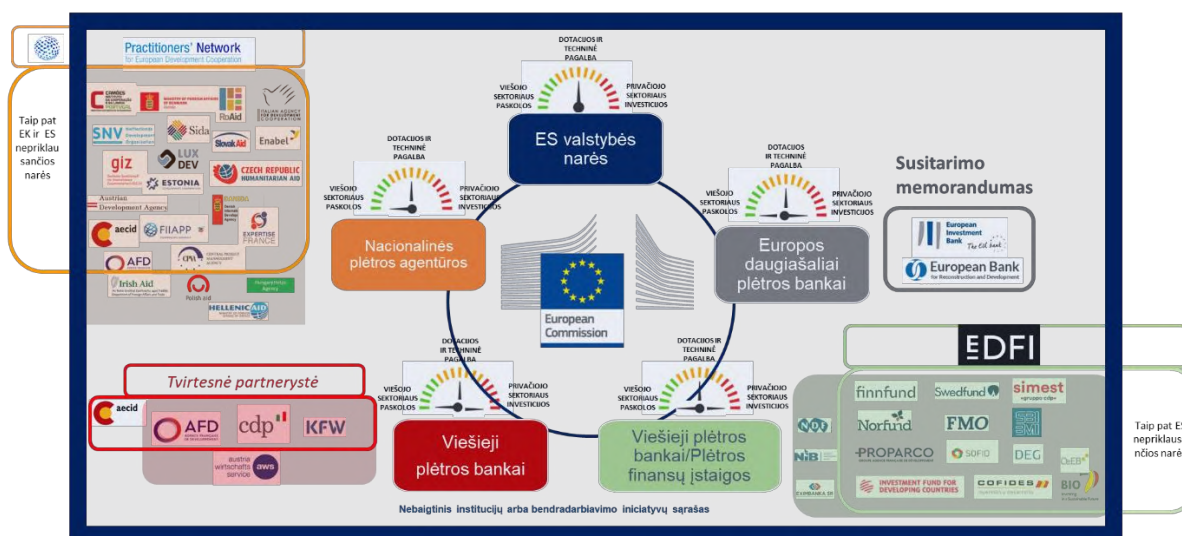
¹² 15 narių: BIO (BE), CDC (UK), COFIDES (ES), DEG (DE), „Finnfund“ (FI), FMO (NL), IFU (DK), „Norfund“ (NO), OeEB (AT), „Proparco“ (FR), SBI/BMI (BE), SIFEM (CH), „Sace Simest“ (IT), SOFID (PT), „Swedfund“ (SE).

¹³ AFD, KfW, CDP, AECID ir Europos Komisija.

nepriklausančias nares), daugiausia dėmesio skiriančios gebėjimų stiprinimui ir techninei pagalbai.

Be to, 2012 m. EIB ir ERPB kartu su Komisija pasirašė susitarimo memorandumą¹⁵, pagal kurį bankai reguliariai rengia koordinavimo susitikimus. Juo taip pat padėtas pagrindas 2021 m. spalio mėn. abiejų bankų sudarytam pagrindų susitarimui dėl bendradarbiavimo projektų srityje (žr. toliau).

Toliau pateiktoje diagramoje¹⁶ nurodytas preliminarus ir nebaigtinis esamų bendradarbiavimo iniciatyvų, kurioms vadovauja valstybės narės ir plėtros finansų įstaigos, vaizdas:

Kitos iniciatyvos yra, pavyzdžiui, EIB, KfW ir AFD tarpusavio pasitikėjimo iniciatyva¹⁷ arba EIB ir ERPB viešųjų pirkimų procedūrų sistema. Institucijos partnerės taip pat pradėjo daug bendro finansavimo iniciatyvų.¹⁸

¹⁴ **Narės:** ADA (AT), AECID (ES), AICS (IT), AFD (FR), Britų Taryba (JK), „Camoos“ (PT), CPVA (LT), „CzechAid“ (CZ), ENABEL (BE), „Expertise France“ (FR), FIIAPP (ES), GIZ (DE), „LuxDev“ (LU), „SlovakAid“ (SK), SIDA (SE), SNV (NL), „RoAid“ (RO); **Asocijuotosios įmonės:** DANIDA (DK), Jungtinės Karalystės Užsienio reikalų, Sandraugos ir plėtros ministerija (UK), Užsienio reikalų ministerija (EE) ir Užsienio reikalų ministerija (NL); **Stebėtojas:** Komisija. Specialistų tinklas teikia grįžtamąją informaciją apie politiką iš specialistų perspektyvos.

¹⁵ [Europos Komisijos, EIB ir ERPB susitarimo memorandumas \(2012 m.\) dėl bendradarbiavimo už Europos Sąjungos ribų](#), Briuselis.

¹⁶ Išsamų sąrašą rasite priede.

¹⁷ EIB, KfW, AFD – bendro finansavimo operacijos ir išteklių telkimas projektų vertinimui ir stebėsenai, dalijimasis informacija ir konsultacijos.

¹⁸ Pavyzdžiui, priemonė „Interact Climate Change Facility“; ICCF akcininkai šiuo metu yra: AFD, EIB, CDC, DEG, PROPARCO, BIO, „Finnfund“, COFIDES, „Norfund“, OeEB, SIFEM, „Swedfund“, „European Financing Partners“, arba Draugystės priemonė, kurios akcininkai yra EIB ir 13 ES PFĮ: BIO, CDC, COFIDES, DEG, „Finnfund“, FMO, IFU, PROPARCO, „Norfund“, SBI-BMI, „Swedfund“, SIFEM ir OeEB (PROPARCO – Prancūzija, FMO – Nyderlandai ir DEG – Vokietija).

2021 m. pokyčiai tarp Europos finansų įstaigų

2021 m. lapkričio mėn. EIB ir ERPB bendrai pranešė Tarybai apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į Tarybos išvadas dėl Europos vystymosi finansinės struktūros stiprinimo¹⁹.

Be to, EIB ir ERPB neseniai svarstė strategines gaires, kurios galėtų turėti įtakos Europos vystymosi finansinei struktūrai:

- ERPB svarsto galimybę ribotai ir laipsniškai plėsti savo veiklą į atrinktas šalis, o dėl to turėtų būti nuspręsta 2022 m. gegužės mėn. vyksiančiame metiniame jo valdytojų tarybos posėdyje.
- EIB direktorių valdyba pritarė tam, kad būtų įsteigtas pasaulinis filialas (EIB pasaulyje), skirtas visoms operacijoms už ES ribų, jis pradėjo veikti 2022 m. sausio mėn.

Finansų įstaigos pastaruoju metu siekia sustiprinti koordinavimą ir bendrą veiklą. Naujais pavyzdžiais:

- **ERPB ir EPFI asociacija pasirašė susitarimo memorandumą** (2021 m. vasario mėn.), kuriuo siekiama stiprinti Europos PFĮ bendradarbiavimą, ypač daug dėmesio skiriant privačiam sektoriui, visų pirma dalijantis žiniomis ir vykdant bendrą finansavimą.
- Tvirtesnės partnerystės nariai pradėjo bendro finansavimo iniciatyvą „**Europos komandos finansavimo platforma**“ (2021 m. gegužės mėn.), kurios tikslas – stiprinti veiksmingą tarpusavio bendradarbiavimą, visų pirma taikant bendras procedūras ir rengiant bendrus projektus. Vykdamas platformos veiklą, AECID, AFD, CDP ir KfW 2022 m. pradės taikyti bendro finansavimo sistemą.
- ERPB ir EIB sudarė **pagrindų susitarimą dėl bendradarbiavimo projektų srityje** (2021 m. spalio mėn.), kuriame nustatyta tvirtesnio bendradarbiavimo vykdant bendrus finansavimo projektus ir platformų veiklą už Europos Sąjungos ribų sistema. Šia sistema siekiama apimti visų rūšių privačiojo ar viešojo sektoriaus skolos finansavimo struktūras.

1.4 Ankstesnės Komisijos pastangos pagerinti Europos vystymosi finansinę struktūrą

Atsižvelgdama į pirmiau minėtas diskusijas ir įgytą patirtį, Komisija per daugelį metų iš esmės patobulino Europos vystymosi finansinę struktūrą. Svarbus žingsnis į priekį buvo 2016–2017 m. pradėtas įgyvendinti **Europos išorės investicijų planas**²⁰ ir **Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF)**²¹, kurie grindžiami nusistovėjusiomis **ES derinimo priemonėmis**²² ir suteikia naują ES **biudžeto garantiją** investicijoms Afrikos šalyse ir ES kaimyninėse šalyse, pasinaudojant atitinkamų viešojo ir privačiojo sektorių subjektų ekspertinėmis žiniomis, siekiant padėti pritraukti privačiojo sektoriaus investicijas, grindžiamas trimis vienas kitą papildančiais ramsčiais. **Vakarų Balkanų investicijų programa** taip pat yra geras tvirtesnio dialogo ir bendradarbiavimo, į kuriuos įsitraukia

¹⁹ 2021 m. lapkričio 25 d. Tarybos generalinio sekretoriato pranešimas ES delegacijoms „[Europos vystymosi finansinė struktūra. EIB ir ERPB bendra ataskaita](#)“, TGS(2021) 14398/21.

²⁰ EIIP visapusiškai sujungiami trys vienas kitą papildantys ramsčiai (finansavimas, kuriuo siekiama pritraukti papildomų išteklių pasitelkiant derinimo priemones ir EDVF garantiją, techninė pagalba, investavimo sąlygos). Žr. 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir EIB „[Europos investicijų, skirtų darbo vietoms kurti ir ekonomikos augimui užtikrinti, didinimas. Antrasis Europos strateginių investicijų fondo etapas ir naujasis Europos išorės investicijų planas](#)“, COM(2016) 581 final.

²¹ 2017 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601, kuriuo sukuriama Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF), EDVF garantija ir EDVF garantijų fondas (OL L 249, 2017 9 27, p. 1).

²² Regioninės priemonės: Afrikos investavimo platforma, Karibų investicinė priemonė, Ramiojo vandenyno šalių investicinė priemonė, Azijos investicinė priemonė, Vidurinės Azijos investicinė priemonė, Lotynų Amerikos investicinė priemonė, Kaimynystės investicijų platforma ir Vakarų Balkanų investicinė programa. Žvelgiant iš teminės perspektyvos: žemės ūkio ir elektrifikacijos finansavimo iniciatyvos – „AgriFI“ ir „ElectriFI“.

lengvatomis besinaudojančios šalys kartu su Komisija, valstybėmis narėmis ir Europos bei tarptautinėmis finansų įstaigomis, pavyzdys.

Reikėtų konkrečiai paminėti 2012 m. Komisijos sukurtą **ES išorės bendradarbiavimo derinimo platformą (EUBEC)**²³, kuria siekiama optimizuoti dotacijų ir paskolų derinimo išorės veiksmų srityje mechanizmų veikimą.

Komisija taip pat užmezgė nuolatinį strateginį **aukšto lygio dialogą** su Europos ir tarptautinėmis finansų įstaigomis (pvz., EIB, ERPB, Pasaulio banko grupe, Tarptautiniu valiutos fondu, Azijos plėtros banku, Amerikos plėtros banku), kad aptartų bendrus politinius ir strateginius tikslus.

2015 m. Komisija kartu su EIB, ERPB, Pasaulio banko grupe ir Tarptautiniu valiutos fondu pradėjo įgyvendinti sustiprinto koordinavimo ir bendradarbiavimo iniciatyvą, kuria siekiama sustiprinti politikos svertą ir suderinimą. Ji apima bendras misijas į konkrečias kaimynines ir plėtros šalis bei bendrą darbą pagrindiniuose sektoriuose, pavyzdžiui, energijos vartojimo efektyvumo ir klimato srities investicijų srityse.

Be to, 2020 m. atsirado svarbi naujovė, kaip tik tuo metu, kai COVID-19 pandemija tapo ES išorės veiksmų išbandymu. Dėl krizės masto reikėjo pasitelkti bendras visų Europos subjektų pastangas, išteklius ir ekspertines žinias. ES pasiūlė **Europos komandos principą**²⁴, kuris suteikė galimybę kolektyviai teikti didelę paramą ES šalims partnerėms, teikti humanitarinę pagalbą, remti jų sveikatos, vandens ir nuotekų tvarkymo sistemas bei šalinti socialinius ir ekonominius padarinius. ES ir jos valstybių narių atsakas į COVID-19 krizę taikant Europos komandos principą²⁵ parodė, kokį mastą ir matomumą galima pasiekti dirbant kartu. Šis tvirtas bendradarbiavimas turėtų būti įkvėpimo šaltinis siekiant geriau koordinuoti ES ir jos valstybių narių bendradarbiavimą su ES šalimis partnerėmis.

2. EUROPOS VYSTYMO SI FINANSINĖS STRUKTŪROS GERINIMO VEIKSMŲ PLANAS

2.1 Tikslai

Komisijos veiksmų planu siekiama stiprinti Europos vystymosi finansinę struktūrą remiantis Europos komandos principu. Komisija siekia užtikrinti, kad Europos vystymosi finansinė struktūra būtų paveikesnė, veiksmingesnė, labiau suderinta, orientuota į politiką, įtraukesnė ir matomesnė. Tokia sustiprinta finansinė struktūra reikalinga siekiant kurti transformacines iniciatyvas, skatinti viešąsias investicijas šalyse partnerėse ir užtikrinti, kad jos turėtų skatinamąjį ir parodomąjį poveikį, kurio reikia siekiant pritraukti privačius investuotojus, ir skatinti klestintį privatųjį sektorių, kuris yra labai svarbus kuriant tvarias darbo vietas ir skatinant ekonomikos augimą.

²³ Europos Komisija (2019 m.), [ES išorės bendradarbiavimo derinimo platforma](#).

²⁴ Pagal Europos komandos principą renkami Europos Sąjungos įnašai ir sutelkiami ES valstybių narių ir finansų įstaigų išteklių, laikantis ES kompetencijos ir sprendimų priėmimo procedūrų, įskaitant ES sutartyse nustatytas balsavimo teises. Europos komandos principas grindžiamas ES, jos valstybėmis narėmis, jų finansų įstaigomis, įskaitant nacionalinius plėtros bankus ir įgyvendinimo agentūras, taip pat EIB ir ERPB. Jis taip pat taikomas ES šalyse partnerėse, be kita ko, per ES delegacijas, siekiant palengvinti ES veiksmų koordinavimą.

²⁵ 2020 m. balandžio 8 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui [dėl pasaulinio ES atsako į COVID-19 protrūkį](#), JOIN(2020) 11 *final*.

Veiksmų planas parengtas remiantis galimybių studijos išvadomis ir Kompetentingų asmenų grupės ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, susijusia Komisijos ataskaita²⁶ ir įvairiais finansų įstaigų pateiktais neoficialiais dokumentais arba pozicijos dokumentais. Jis taip pat grindžiamas pripažinta Europos komandos principo sėkme ir ES finansų įstaigų koordinavimo pastangomis.

Jame toliau nagrinėjama Europos vystymosi finansinė struktūra platesniu tarptautiniu požiūriu, pagal kurį koordinavimas ir papildomumas su tarptautiniais suinteresuotaisiais subjektais gali padėti pagerinti tarptautinę finansinę struktūrą.

Siūlomais patobulinimais siekiama šių keturių tikslų:

Tvirtos ES politikos krypties patvirtinimas

Norint, kad Europos vystymosi finansinė struktūra būtų veiksmingesnė, reikia dar tvirtesnės ES politikos krypties. Reikia stiprinti finansų įstaigų veiklos suderinamumą su ES išorės politikos tikslais, kad būtų kuo labiau padidintas ES veiklos trečiosiose šalyse poveikis vystymuisi ir jos suderinimas su ES strateginiais interesais.

Geresnio koordinavimo skatinimas

Europos vystymosi finansinė struktūra turėtų būti grindžiama geresniu koordinavimu, remiantis visų jos subjektų įvairove, kad būtų galima veikti vieningai ir padidinti ES veiksmų nuoseklumą šalyse partnerėse, siekiant užtikrinti didesnę efektyvumą ir transformacinių poveikį vystymuisi, kartu pritraukiant privačius investuotojus.

Įtraukesnės finansinės struktūros kūrimas

Europos vystymosi finansinė struktūra turėtų būti įtrauki ir suteikti galimybę dalyvauti visoms suinteresuotoms plėtros finansų įstaigoms, įskaitant mažesnius ir vidutinius partnerius.

Didesnio ES ir jos valstybių narių veiksmų matomumo ir įtakos užtikrinimas laikantis Europos komandos principo

Siekiant didesnio ES ir valstybių narių veiksmų matomumo visame pasaulyje, reikia tobulinti ES įvaizdžio kūrimą, be kita ko, taikant Europos komandos principą ir prisidedant prie naujo „Global Gateway“ prekės ženklo kūrimo. To reikia siekiant užtikrinti, kad suvokiamas ES vaidmuo pasaulyje atitiktų jos paramos dydį. Kadangi ES turi daug tarptautinių finansų įstaigų akcijų, reikia darnesnės ir nuoseklesnės ES pozicijos, kad ES strateginiai interesai būtų ginami veiksmingiau.

2.2 Priemonės

Siekiant šių tikslų, plane išsamiai išdėstytos konkrečios priemonės, kurias Komisija siūlo šiems keturiems tikslams įgyvendinti. Šios priemonės suskirstomos į konkrečius veiksmus, susijusius su neseniai priimta KVTBP „Globali Europa“ ir kitais strateginiais dokumentais, taip pat į papildomus veiksmus, kuriais atitinkamai bus remiamas politikos krypties, koordinavimo, įtraukimo ir matomumo gerinimas.

²⁶ [2020 m. sausio 31 d. Komisijos ataskaita Tarybai dėl Kompetentingų asmenų aukšto lygio grupės Europos vystymosi finansinės struktūros klausimais rekomendacijų](#), COM(2020) 43 final.

2.2.1 KVTBP „Globali Europa“ ir kiti strateginiai dokumentai

Aiškesnė politikos kryptis ir gairės

Kaip minėta pirmiau, siekiant kuo labiau padidinti ES išorės veiksmų poveikį ir užtikrinti svarų indėlį siekiant bendrų politinių tikslų ir sprendžiant uždavinius, labai svarbu nustatyti tvirtesnę politikos kryptį ir gaires. **KVTBP „Globali Europa“ ir Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP III)** reglamentuose nustatyti prioritetai, kuriuos ES siekia remti, ir konkrečių sričių, pavyzdžiui, klimato, migracijos ir priverstinio gyventojų perkėlimo arba žmogaus socialinės raidos, išlaidų tiksliniai rodikliai. **„Global Gateway“ komunikate**²⁷ pateikta papildomų gairių, kaip spręsti neatidėliotinus pasaulinius uždavinius – nuo klimato kaitos ir aplinkos apsaugos iki skaitmeninio stiprinimo, sveikatos saugumo gerinimo, ES konkurencingumo didinimo ir pasaulinių tiekimo grandinių apsaugos. 2022 m. vasario mėn. ES ir Afrikos Sąjungos (AS) aukščiausiojo lygio susitikime paskelbtame **„Pasaulinių vartų“ Afrikos ir Europos investicinių priemonių rinkinyje**²⁸ toliau nurodomi bendradarbiavimo Afrikoje prioritetai siekiant remti tvirtą, įtraukų, žaliąjį ir skaitmeninį atsivimą bei pertvarką. Galiausiai, **ES strategija dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione** (2021 m. rugsėjo mėn.) yra investicijų į Azijos ir Ramiojo vandenyno regioną pagrindas. Kalbant apie kaimynystės politiką, naujais Rytų partnerystės ir Bendro komunikato dėl atnaujintos partnerystės su Pietų kaimynystės šalimis rezultatais bei dviem prie jų pridedamais **ekonomikos ir investicijų planais** siekiama paskatinti ilgalaikį šių regionų atsivimą ir jų ekonominę konvergenciją su ES.

Principas „pirmiausia politika“ įtvirtintas KVTBP „Globali Europa“ ir PNPP III. Tai reiškia, kad visais ES išorės veiksmais, įskaitant tuos, kuriems taikomos ES biudžeto garantijos, turi būti remiami politikos prioritetai, dėl kurių bendrai susitarė ES ir jos šalys partnerės, kaip apibrėžta atitinkamuose **programavimo dokumentuose**. Šiuose programavimo dokumentuose ir investicijų planuose pateikiama aiški politikos kryptis visai ES bendradarbiavimo veiklai. Be to, geografinis bendradarbiavimo veiklos diferencijavimas taip pat prisideda prie didesnio poveikio vystymuisi, nes siūlomos paramos priemonės ir investicinė veikla, pritaikytos pagal gaunantioms šalims ir regionams, taip sustiprinant strateginį ir nuoseklų požiūrį į investicijų struktūrą.

Taikant principą „pirmiausia politika“ vykdant EDVF+ veiklą, Komisija bei vyriausiasis įgaliotinis ir pirmininko pavaduotojas bendrai pirmininkauja EDVF+ strateginei valdybai ir teikia politines gaires būsimoms operacijoms. Įgyvendinant KVTBP „Globali Europa“, svarbesnį vaidmenį atlieka EDVF+ strateginė valdyba ir regioninės operatyvinės valdybos, valdydamos tiek derinimo operacijas, tiek biudžeto garantijas (įskaitant tas, kurios anksčiau buvo valdomos netiesiogiai pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimą arba AKR investicinę priemonę). Be to, Vakarų Balkanų investicijų programa ir toliau yra pagrindinė įstaiga, valdanti paramą ir investicijas visuose Vakarų Balkanuose, laikydamosi atviro ir įtraukaus Europos (ir kitų regionų) komandos požiūrio, visapusiškai derindama veiklą su EDVF+ strategine valdyba.

²⁷ 2021 m. gruodžio 1 d. Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir EIB [„Strategija „Global Gateway“](#), JOIN(2021) 30 *final*.

²⁸ Europos Komisija (2022), [„ES ir Afrika: „Pasaulinių vartų“ investicinių priemonių rinkinys“](#), 2022 m. vasario 18 d.

Veiksmų planas.

Komisija, bendradarbiaudama su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- programavimo dokumentuose bei ekonomikos ir investicijų planuose pateiks aiškia politikos kryptį ir užtikrins, kad visi ES investiciniai veiksmai pagal KVTBP „Globali Europa“ ir PNPP III būtų suderinti su programavimo dokumentuose nustatytais prioritetais;
- paskelbs visus programavimo dokumentus, kad politikos prioritetai būtų aiškūs visiems subjektams, dalyvaujantiems ES vystymosi finansinėje struktūroje;
- užtikrins, kad EDVF+ strateginė valdyba²⁹ remtų bendrą pagal EDVF+ įgyvendinamų operacijų koordinavimą, papildomumą ir nuoseklumą;
- toliau teiks paskatas, kad būtų skatinami konkretūs politiniai prioritetai ir daromas didesnis poveikis, pvz., siekiant užtikrinti, kad investicijos būtų nukreiptos į tuos regionus, šalis (įskaitant mažiausiai išsivysčiusias šalis ir prireikus kitus prioritetinius regionus ir (arba) šalis), teminius prioritetus (pvz., klimata, junglumą ir t. t.) arba grupes (pvz., jaunimą, moteris, migrantus ir t. t.), kurie yra ES politinis prioritetas.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija, bendradarbiaudama su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- priėmė ir internete paskelbė visas daugiametes orientacines programas, skirtas daugiau kaip 130 šalių ir regionų partnerių, taip pat ekonomikos ir investicijų planus³⁰;
- 2021 m. lapkričio mėn. EDVF+ strateginei valdybai pateikė strategines gaires ir prioritetinių investicijų sritis (investicijų linijas), įskaitant Europos komandos iniciatyvas dėl EDVF+ garantijų naudojimo, kuriomis finansų įstaigos vadovausis rengdamos siūlomas investavimo programas.

Europos komandos iniciatyvos ir pavyzdinės iniciatyvos bei partnerystės portalas

Tvirtesnis Europos koordinavimas, būtinas siekiant užtikrinti geresnę sinergiją ir efektyvumą, bus skatinamas pasitelkiant **bendrą programavimą ir bendrą įgyvendinimą**. Aktyvus valstybių narių ir jų plėtros finansų įstaigų veiklos koordinavimas taip pat turėtų apimti ne tik ES lėšų naudojimą, bet ir būti vykdomas sistemingai, be kita ko, kai naudojami jų nuosavi ištekliai. **Programavimas**³¹ šalies ir regionų lygmeniu taip pat apima paramą **Europos komandos iniciatyvoms ir pavyzdinėms iniciatyvoms** (pagal ekonomikos ir investicijų planus, „Pasaulinių vartų“ Afrikos ir Europos investicinių priemonių rinkinį), pagal kurias ES institucijos, valstybės narės ir Europos finansų įstaigos bendradarbiauja siekdamos sisteminių pokyčių pagal principą „pirmiausia politika“ ir ES strateginių tikslų bei vertybių. Europos komandos iniciatyvomis susiejama ES ir valstybių narių programavimo veikla ir finansiniai įnašai, taikant koordinuotą ir strateginį požiūrį. Pagal bendrai sutartus politikos prioritetus konkrečiose šalyse ir pasaulio regionuose įgyvendinant Europos komandos iniciatyvas skatinami suderinti veiksmai, darantys transformacinį poveikį šalyse

²⁹ Atitinkamai atvejais įnašų mokėtojams, reikalavimus atitinkančioms garantijos šalims, šalims partnerėms, atitinkamoms regioninėms organizacijoms ir kitoms suinteresuotosioms šalims gali būti suteiktas stebėtojo statusas.

³⁰ Žr. čia: https://ec.europa.eu/international-partnerships/global-europe-programming_en, https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/funding-and-technical-assistance/neighbourhood-development-and-international-cooperation-instrument-global-europe-ndici-global-europe_en ir https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/enlargement-policy/overview-instrument-pre-accession-assistance_en

³¹ Bendras programavimas arba dvišalis programavimas. Vykdydamos bendrą programavimą, ES ir valstybės narės susitaria dėl bendro ES ir jos valstybių narių atsako į šalies partnerės ir (arba) regiono partnerio vystymosi strategiją, suteikiant galimybę nedelsiant padidinti koordinavimą, efektyvumą ir poveikį.

partnerėse ir (arba) regionuose partneriuose, pasinaudojant bendrais visų dalyvių ištekiais. Europos komandos iniciatyvos yra visiškai įtrauktos į ES programavimo dokumentus ir joms skirta didelė daugiamečių biudžetų dalis.

Laikantis šio požiūrio, kaimynystės politikos šalyse ir Vakarų Balkanuose po intensyvių konsultacijų su šalimis partnerėmis ir valstybėmis narėmis parengtuose kiekvieno regiono ekonomikos ir investicijų planuose nustatyti pagrindiniai tikslai ir **pavyzdinės iniciatyvos** siekiant didžiausio poveikio regione. Jie buvo visiškai įtraukti į kaimynystės politikos dvišalius ir regioninius programavimo dokumentus ir PNPP III programavimo sistemą.

Pagal KVTBP „Globali Europa“ nustatytas **atviros ir bendradarbiavimu grindžiamos vystymosi finansinės struktūros principas**. Komisija pasinaudos ilgalaike reikalavimus atitinkančių valstybių narių plėtros finansų įstaigų patirtimi, kad užtikrintų optimalų jų plataus masto sektorių ir geografinių ekspertinių žinių panaudojimą.

Be institucijų stiprinimo priemonių, kuriomis sudaromos sąlygos nacionalinėms administracijoms dalytis žiniomis pagal tokias programas kaip TAIEX arba porinimo priemonę, Komisija sieks toliau remti partnerystės kūrimą.

Veiksmų planas.

Komisija, bendradarbiaudama su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- teiks pirmenybę pavyzdinėms ir Europos komandos iniciatyvoms ar pasiūlymams, pagrįstiems Europos komandos principu (įskaitant, pvz., konsorciumus ar investavimo platformas);
- išnagrinės galimybę teikti paskatas pagal EDVF+, siekiant skatinti kelių finansų įstaigų, kurios yra bendrai suinteresuotos siekti nustatytų politikos tikslų, visų pirma mažesnių, naujų finansinių įstaigų arba tų, kurios nėra vertinamos pagal ramsčius, pateiktus bendrus pasiūlymus (jei atliktas pagrindinės įstaigos ramsčiais grindžiamas vertinimas);
- gerins institucijų stiprinimo priemones pagal TAIEX ir porinimo priemonę, siekiant skatinti gebėjimų stiprinimą pagrindinėse reformų ir derinimo srityse;
- Užtikrins didesnę Europos komandos iniciatyvų skaidrumą;
- 2022 m. sukurs partnerystės portalą, kad būtų lengviau suderinti šalių partnerių paklausą su Europos subjektų teikiamos paramos pasiūla.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- kartu su valstybėmis narėmis, nacionalinėmis plėtros finansų įstaigomis, ERPB ir EIB pradėjo rengti daugybę nacionalinių, regioninių ir vieną pasaulinę Europos komandos iniciatyvą;
- kartu su valstybėmis narėmis atrinko pavyzdines iniciatyvas, pristatytas kaip strategijos „Global Gateway“ bei Afrikos ir Europos investicinių priemonių rinkinio dalį;
- kartu su valstybėmis narėmis pradėjo kurti [bendrą stebėsenos ir ataskaitų teikimo mechanizmą](#), skirtą finansiniams įnašams į Europos komandos iniciatyvas ir jų rezultatams;
- sukūrė partnerystės portalą prototipą, kuriame pateikiama pagrindinė informacija apie ES ir valstybių narių tiekėjų, veikiančių pagal Europos komandos principą, siūlomas prekes ir paslaugas. Jis pradės veikti 2022 m. balandžio mėn.

Pastangos didinti privačių investicijų sutelkima

Dar prieš prasidedant COVID-19 pandemijai, viešųjų išteklių toli gražu nepakako didžiuliam DVT finansavimo trūkumui pašalinti, o vystymosi finansavimas vis dažniau buvo naudojamas reikalingiems trilijonams sutelkti. Atsižvelgiant į krizę, didėjančius poreikius ir mažėjančius išteklius, kaip niekad svarbu sutelkti papildomus išteklius siekiant padėti šalims partnerėms patenkinti savo finansinius poreikius ir pasiekti DVT bei Paryžiaus susitarimo tikslus. Labai svarbu, kad ES sutelktų privačiojo sektoriaus finansavimą, kad padėtų finansuoti žaliąjį, tvarų ir įtraukų atsigavimą ir paspartintų pažangą įgyvendinant DVT. Norint padėti pritraukti privatų finansavimą ir sutelkti kapitalo rinkas, kad besivystančiose šalyse būtų remiami DVT, labai svarbu geriau panaudoti oficialų vystymosi finansavimą. Šiuo atžvilgiu tvarus finansavimas yra labai svarbus siekiant sutelkti tarptautinį ir vidaus privatųjį kapitalą tvarioms investicijoms šalyse partnerėse finansuoti. Sustiprinta KVTBP „Globali Europa“ finansinė dalis, suteikiant daugiau galimybių naudoti finansines priemones, visų pirma Išorės veiksmų garantiją, kuri padengs iki 53,4 mlrd. EUR investicijų, įskaitant 40 mlrd. EUR vertės EDVF+ operacijas 2021–2027 m. laikotarpiu, visų pirma siekiant padėti mobilizuoti papildomas viešąsias ir privačiąsias investicijas. Įgyvendindama strategiją „Global Gateway“ Europa visapusiškai prisidės mažinant pasaulinį investicijų trūkumą ir geriau pritraukiant išteklius DVT finansavimui besivystančiose šalyse remti, visų pirma išnagrinėdama galimą kitų suinteresuotųjų subjektų, ne tik tradicinių tvaraus vystymosi finansavimo subjektų, vaidmenį.

Veiksmų planas.

Komisija:

- sieks pritraukti papildomų investicijų, naudodamasi EDVF+ derinimo galimybėmis ir didesnėmis garantijomis, ir remis pastangas plėsti su tvarumu susijusias finansines priemones mūsų šalyse partnerėse;
- parengs išsamią strategiją³², kuria būtų siekiama remti mažas ir vidutines pajamas gaunančias šalis, kad būtų paspartintas vidaus ir tarptautinio privataus kapitalo srautas į tvarias investicijas mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse, pasinaudojant aukšto lygio ekspertų grupės parama;
- atsižvelgdama į strategiją „Global Gateway“, išnagrinės galimybę sukurti Europos eksporto kreditų priemonę, kuria būtų papildomi galiojantys eksporto kreditų susitarimai valstybių narių lygmeniu ir padidinama bendra ES galia šioje srityje.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- parengė pagrindą būsimam kvietimui teikti paraiškas pagal naują EDVF+ garantiją, pagal kurią bus ieškoma novatoriškų, transformacinių ir poveikį turinčių pasiūlymų, padėsiančių pritraukti papildomą finansavimą šalims partnerėms;
- pradėjo derybas dėl garantijų susitarimų, susijusių su EIB išskirtine linija, skirta valstybiniam ir nekomerciniam vietos valdžios skolinimui, ir dviem specialiomis linijomis, skirtomis komerciniam vietos valdžios skolinimui ir skolinimui privačiajam sektoriui;
- EDVF+ strateginei valdybai pasiūlė specialią EDVF+ tvaraus finansavimo liniją, skirtą su tvarumu susijusioms finansinėms priemonėms, visų pirma žaliosioms

³² Kaip pranešta 2021 m. liepos 6 d. paskelbtoje [Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategijoje](#).

obligacijoms, remti, kad būtų sutelktas pakankamas privatusis kapitalas, kartu darant poveikį vystymuisi;

- pradėjo rengti ES finansinių priemonių planus, kad būtų skatinamas geresnis ES priemonių koordinavimas, įskaitant galimas sąsajas su ES eksporto kreditais;
- pradėjo nagrinėti galimybę sukurti Europos eksporto kreditų priemonę, kuria būtų papildomi galiojantys eksporto kreditų susitarimai valstybių narių lygmeniu ir padidinama bendra ES galia šioje srityje, padedant užtikrinti vienodesnes sąlygas trečiųjų šalių rinkose veiklą vykdančioms ES įmonėms ir taip palengvinti jų dalyvavimą infrastruktūros projektuose.

Patobulinta teisinė sistema ir procedūros siekiant veiksmingesnių rezultatų

Įgyvendinant KVTBP „Globali Europa“, ES išorės veiksmų teisinė sistema buvo gerokai supaprastinta ir bus labai svarbi kuriant sustiprintą Europos vystymosi finansinę struktūrą. Reglamentu į **vieną bendrą teisinę sistemą ir valdymo mechanizmą** sujungiamos kelios finansavimo priemonės ir reikalavimai (kuriems ankstesniu programavimo laikotarpiu buvo taikomi skirtingi valdymo mechanizmai ir skirtingi teisiniai pagrindai³³). Ankstesnė struktūra lėmė išorės veiksmų susiskaidymą, dėl kurio buvo sunku užtikrinti finansinių priemonių sinergiją ir nuoseklumą. Naująja sistema supaprastinamas paramos investicijoms įgyvendinimas, nes nustatomos **nuoseklios taisyklės**, procedūros ir valdymas, taip sudarant vienodas sąlygas dvišalėms ir daugiašalėms plėtros finansų įstaigoms. Komisija taip pat rengia keletą naujų iniciatyvų, kad institucijoms partnerėms būtų lengviau teikti paraiškas dėl paramos pagal EDVF+, taip remiant įtraukties tikslus.

Be to, KVTBP „Globali Europa“ reglamentu sukuriama nepriklausoma, nešališka, įtrauki ir skaidri **rizikos valdymo sistema**, pasitelkiant Garantijų techninio vertinimo grupę + (GTVG+), kurioje gali dalyvauti ekspertai iš institucijų partnerių ir suinteresuotųjų valstybių narių, o ją organizuoja ir jai vadovauja Komisija. Rizikos vertinimo ir atlygio metodikos nuosekliai taikomos visoms investicijų linijoms. GTVG+ padės finansų įstaigoms geriau suprasti rizikos vertinimo metodiką ir ją grindžiamas prielaidas, taip padidindama bendrą skaidrumą ir galiausiai – rizikos valdymo proceso efektyvumą.

Galiausiai į KVTBP „Globali Europa“ ir PNPP III įtrauktos nuostatos dėl **sustiprintos stebėsenos ir ataskaitų teikimo**. Įrodymais ir vertinimais grindžiama rezultatų stebėseną taip pat gali padėti užtikrinti komunikaciją ir matomumą pagal šalies, regiono ir pasaulio lygmens strateginiuose planuose nustatytus prioritetus.

³³ 2014–2020 m. daugiamečių finansinėje programoje išlaidų kategorija „Europos vaidmuo pasaulyje“ buvo įgyvendinta keliomis finansavimo priemonėmis. Finansavimo priemonės, be kita ko, yra šios:

- Reglamentas (ES) 2015/322 dėl 11-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo;
- Reglamentas (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos;
- Reglamentas (ES) Nr. 232/2014, kuriuo nustatoma Europos kaimynystės priemonė;
- Reglamentas (ES) Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė;
- Reglamentas (ES) Nr. 234/2014, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonė;
- Reglamentas (ES) Nr. 235/2014, kuriuo nustatoma demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonė;
- Reglamentas (ES) 2017/1601, kuriuo sukuriamas Europos darnaus vystymosi fondas, EDVF garantija ir EDVF garantijų fondas;
- Sprendimas (ES) 2018/412, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 466/2014/ES, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama ES garantija finansavimo operacijų, kuriomis remiami investiciniai projektai ne Sąjungoje, nuostoliams atlyginti (EIB išorės skolinimo įgaliojimas);
- Reglamentas (ES) 2018/409, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veiksmų garantijų fondą.

Veiksmų planas.

Komisija:

- sukurs naują reglamentavimo sistemą su nuosekliomis ir supaprastintomis taisyklėmis ir procedūromis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos paramai investicijoms;
- sukurs didesnius rizikos valdymo pajėgumus (Garantijų techninio vertinimo grupė+, GTVG+), remdamasi sistemomis ir metodikomis, kurios yra atviros ir skaidrios finansų įstaigoms partnerėms;
- stebės savo investavimo operacijų tarpines reikšmes ir rezultatus pagal KVTBP „Globali Europa“ veiklos rezultatų stebėsenos sistemą (kuri yra platesnės KVTBP „Globali Europa“ stebėsenos ir vertinimo sistemos dalis) ir PNPP III veiklos rezultatų sistemą.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- birželio mėn. priėmė KVTBP „Globali Europa“ reglamentą, kuriuo supaprastinamos taisyklės ir taip palengvinamas paramos investicijoms įgyvendinimas naudojant EDVF+ garantiją;
- nustatė tinkamas rizikos valdymo struktūras, kurias sudaro:
 - o rizikos valdymo skyrius, veikiantis kaip GTVG+ ir prisiimantis bendrą atsakomybę už patikimo ir nepriklausomo EDVF+ rizikos valdymo užtikrinimą;
 - o GTVG+ viduje – nepriklausoma ir įtrauki Garantijų ekspertų grupė (GrEG), kurioje gali dalyvauti finansų įstaigų ir suinteresuotųjų valstybių narių rizikos ekspertai ir kuri yra atsakinga už atskirų garantijų programų rizikos pobūdžio vertinimą ir stebėseną;
- pradėjo taikyti KVTBP „Globali Europa“ veiklos rezultatų stebėsenos sistemą³⁴.

Nors KVTBP „Globali Europa“ yra dabartinės finansinės struktūros tobulinimo pagrindas, Komisija įgyvendins papildomus veiksmus, kad užtikrintų didesnę poveikį ir sustiprintų politikos valdymą, koordinavimą, įtraukimą ir matomumą.

2.2.2 Priemonės, kuriomis siekiama įtvirtinti stiprią ES politikos kryptį

Šiame skirsnyje pateikiami papildomi veiksmai, kuriais siekiama stiprinti ES politikos kryptį, be nurodytųjų skirsnyje, susijusiam su KVTBP „Globali Europa“ ir kitais strateginiais dokumentais.

Vieningas požiūris daugiašalėse finansų įstaigose

ES viduje, kiek tai susiję su Tarybos sudėtimis, Komisija bei vyriausiasis įgaliotinis ir pirmininko pavaduotojas pritaria kelių valstybių narių prašymui, kad Tarybos diskusijose dėl vystymosi finansavimo turėtų dalyvauti dviejų atitinkamų sudėčių – Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos (ECOFIN) ir Užsienio reikalų tarybos (FAC – vystymosi struktūra) – atstovai. Taip būtų užtikrinta, kad sprendžiant klausimus, susijusius su vystymosi finansavimu, būtų atsižvelgiama į visus svarbius aspektus (finansinį tvarumą, užsienio politiką ir poveikį vystymuisi), ir būtų sudarytos palankesnės sąlygos formuoti ES poziciją. Tai gali padėti laikytis vienos bendros pozicijos daugiašalėse finansų įstaigose. Tai ypač svarbu pradėjus

³⁴ 2022 m. sausio 25 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „[KVTBP „Globali Europa“ veiklos rezultatų stebėsenos sistemos, apimančios peržiūrėtą KVTBP „Globali Europa“ rezultatų sistemą, įdiegimas](#)“, SWD(2022) 22 *final*.

įgyvendinti strategiją „Global Gateway“, kuria siekiama užtikrinti horizontalųjį požiūrį į ES strateginių prioritetų įgyvendinimą teikiant paramą investicijoms trečiojoje šalyje, apimančią tiek paramą vystymuisi, tiek su vystymusi nesusijusią paramą.

Tarptautiniu lygmeniu labai svarbu užtikrinti **veiksmingą, koordinuotą ir nuoseklų informavimą apie ES politinius prioritetus forumuose ir įstaigose, kuriuose atstovaujama keletui Europos subjektų**. ES ir jos valstybės narės turėtų laikytis **vieningo požiūrio**, kad darytų kuo didesnę poveikį ir įtaką. ES turėtų toliau skatinti partnerystes su įvairiomis Europos ir tarptautinėmis finansų įstaigomis dėl plačios reformų darbotvarkės ir pagrindinių politinių prioritetų. Taip pat reikėtų siekti bendrų pozicijų dėl visų daugiašalių plėtros bankų, kurių akcininkės yra ES valstybės narės, strateginių planų.

Veiksmų planas.

Komisija:

- toliau nagrinės ES ir jos valstybių narių veiksmų koordinavimo galimybes siekiant užtikrinti ES vertybių ir strateginių tikslų propagavimą, taip pat bendros pozicijos tarptautinėse ir daugiašalėse finansų įstaigose formavimą. Šiuo tikslu Komisija remsis esama patirtimi, įgyta koordinuojant veiklą su Europos vykdančiais direktoriais Tarptautiniame valiutos fonde (TVF), Pasaulio banko grupėje (PBG) ir ERPB.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- teikė informaciją prieš valdybos posėdžius ir surengė koordinacinius pasitarimus su ES vykdančiais direktoriais atitinkamai Pasaulio banko grupėje, ERPB ir TVF, siekdama bendros pozicijos daugeliu klausimų.

2.2.3 Priemonės geresniam koordinavimui skatinti

Šiame skirsnyje pateikiami papildomi veiksmai, kuriais siekiama stiprinti Europos vystymosi finansinės struktūros suinteresuotųjų subjektų, be to, kurie jau paminėti skirsnyje, susijusiame su KVTBP „Globali Europa“ ir kitais strateginiais dokumentais, veiklos koordinavimą.

Sustiprintas koordinavimas šalies ir regionų lygmeniu

Atsižvelgiant į tai, kad daugiau dėmesio skiriama geografiniam požiūriui, priimant sprendimus dėl projektų, kuriems turi būti taikomos finansinės priemonės, reikia atsižvelgti į šalies ar regionų ypatumus (pavyzdžiui, įskaitant skolos tvarumo klausimus), reikalingų investicijų rūšį ir įtrauktiną (-as) finansų įstaigą (-as). Todėl bus labai svarbu skatinti glaudesnę koordinavimą šalies ir regionų lygmeniu.

Remdamosi vietos patirtimi, ES delegacijos turėtų atlikti labai svarbų vaidmenį formuojant Europos komandos iniciatyvas bei kitą bendrą bendradarbiavimo veiklą ES šalyse partnerėse ir remiant konkrečias politikos reformas. Europos vystymosi srities subjektai ir finansų įstaigos, kurdami investicinių projektų sistemas, kurios gali turėti transformacinį poveikį vystymuisi, visų pirma turėtų labiau pasikliauti ES delegacijomis. Išankstinis ES delegacijų ir pagrindinių vystymosi srities subjektų dialogas taip pat sustiprins bendrą šalies lygmens programavimą ir įgyvendinimą su Europos partneriais.

Be finansinių priemonių ir siekiant paspartinti gebėjimų stiprinimą šalyse partnerėse, taip pat bus didinama techninė pagalba, be kita ko, sutelkiant Europos viešojo sektoriaus ekspertines

žinias, visų pirma siekiant remti šalių partnerių administracines ir reguliavimo reformas ir skatinti laikytis Europos ir tarptautinių standartų.

Veiksmų planas.

Komisija, koordinuodama veiksmus su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- toliau stiprins ES delegacijų, kaip koordinatorių ir (arba) ryšių punktų, vaidmenį siekdama sudaryti palankesnes sąlygas pradinėms diskusijoms su valstybėmis narėmis, jų finansų įstaigomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais šioje srityje bei stiprinti bendradarbiavimą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis;
- išnagrinės galimybę sukurti techninės pagalbos priemones, kurias, kai įmanoma, įgyvendintų įvairios kartu dirbančios plėtros finansų įstaigos, siekdama remti bankams patrauklių projektų kūrimą besivystančiose šalyse ir palankios privačiojo sektoriaus aplinkos kūrimą;
- rengs reguliarius koordinacinius pasitarimus regioniniu, subregioniniu ir (arba) šalies lygmeniu, kuriuose dalyvaus ES delegacijos ir atitinkamos plėtros finansų įstaigos bei būstinės ir (arba) kapitalai;
- toliau rengs bendras misijas ir šalių dienas kai kuriuose regionuose.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- padidino ES delegacijų ir finansų įstaigų sąveiką, be kita ko, rengiant konsultacijas programavimo etape ir dedant bendras pastangas sukurti bankams patrauklių projektų sistemas;
- rengė reguliarius koordinacinius pasitarimus su finansų įstaigomis (ir ES delegacijomis) pagal regionus ir (arba) šalis, kuriuose aptarti politikos prioritetai, politinis dialogas dėl reformų su šalimis partnerėmis ir derinimo bei garantijų operacijų sistemos peržiūra (kaip numatyta visuose susitarimuose dėl garantijų);
- pradėjo įgyvendinti naujos Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono investicinės priemonės techninės pagalbos komponentą;
- pradėjo mokymo kampaniją, skirtą ES delegacijų darbuotojams, kad diskusijos dėl EDVF+ būtų įtrauktos į jų platesnį darbą;
- rengė bendras misijas ir šalių dienas kai kuriose Afrikos šalyse (pvz., Toge, Dramblio Kaulo Krante), kaimynystės politikos šalyse (ypač Rytuose) ir plėtros regionuose;
- surengė pirmuosius susitikimus, susijusius su Vakarų Balkanų investicijų programa, skirta EDVF+ įgyvendinimui.

Išplėstas dialogas ir bendradarbiavimas su Europai nepriklausančių šalių finansų įstaigomis

Sėkmingas pasaulinis dalyvavimas taip pat reiškia, kad ES turi išplėsti dialogą ir bendradarbiavimą su ES nepriklausančių šalių plėtros bankais ir stiprinti partnerystes bei aljansus su suinteresuotaisiais subjektais už ES ribų.

Veiksmų planas.

Komisija:

- rengs aukšto lygio dialogus su tarptautinėmis finansų įstaigomis už ES ribų, pvz., glaudų dialogą su Pasaulio banko grupe arba kitus aukšto lygio susitikimus su Tarptautiniu valiutos fondu, Afrikos plėtros banku, Azijos plėtros banku, Amerikos plėtros banku;
- išnagrinės galimas bendradarbiavimo su kitomis tarptautinėmis vystymosi finansavimo įstaigomis (pvz., Šiaurės šalių plėtros fondu, Islamo plėtros banku, Arabų koordinavimo grupe ir kt.) sritis.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- tęsė dialogą su kitomis finansų įstaigomis, be tų, kurios jau įvertintos pagal ramsčius, įskaitant *Banque Ouest-Africaine de Développement*, Azijos infrastruktūros investicijų banką, Azijos plėtros banką, Islamo plėtros banką, Arabų koordinavimo grupę, Centrinės Amerikos ekonominės integracijos banką, Karibų jūros regiono plėtros banką, Amerikos plėtros banką ir Lotynų plėtros banką.

2.2.4 Priemonės, kuriomis siekiama sukurti įtraukesnę finansinę struktūrą

Šiame skirsnyje pateikiami papildomi veiksmai, kuriais siekiama didinti vystymosi finansinės struktūros įtraukumą, be tų, kurie jau paminėti skirsnyje, susijusiame su KVTBP „Globali Europa“ ir kitais strateginiais dokumentais.

Komisijos plataus užmojo tikslas – sukurti įtraukią ir integruotą sistemą, kurioje visi subjektai galėtų dalyvauti su savo priemonėmis ir ekspertinėmis žiniomis, kad padidintų viešąjį finansavimą, pritrauktų privačiuosius investuotojus ir pagerintų gebėjimų stiprinimą bei techninę pagalbą.

Geresnis informacijos srautas ir reguliarus keitimasis informacija, kaip siūloma koordinavimo skirsnyje, padės sudaryti sąlygas didesnei įtraukčiai, užtikrinant, kad visos valstybės narės ir jų vystymosi srities subjektai žinotų apie investavimo galimybes ir kad siekiant didesnio poveikio šioje srityje būtų naudojamas veiksmingiausias priemonių ir subjektų derinys.

Įtraukių diskusijų visais lygmenimis užtikrinimas

Visi suinteresuotieji subjektai, visų pirma Komisija, valstybių narių atstovai vystymosi klausimais, Europos daugiašalės ir dvišalės finansų įstaigos ir vystomojo bendradarbiavimo organizacijos, reguliariai vertins pažangą, padarytą tobulinant Europos vystymosi finansinę struktūrą. Taip bus užtikrinta didesnė įtrauktis, suburiant visų valstybių narių atstovus vystymosi klausimais, Europos daugiašales ir dvišales finansų įstaigas ir vystomojo bendradarbiavimo organizacijas kartu su Komisija.

Be aukšto lygio pažangos įvertinimo ir iniciatyvinių diskusijų, techniniu lygmeniu reikia stiprinti įtraukų koordinavimą horizontaliaisiais klausimais.

Veiksmų planas.

Komisija:

- užtikrins, kad strateginiai aspektai, susiję su Europos vystymosi finansine struktūra,

būtų aptariami ES už vystymąsi atsakingų generalinių direktorių posėdžiuose, kurie yra įtraukus forumas³⁵, reikiamu dažnumu, bet ne rečiau kaip kartą per metus, taip pat kad techniniai klausimai būtų aptariami įtraukiuose techniniuose posėdžiuose (pvz., EDVF+ finansavimo³⁶ paraiškų formų supaprastinimas, bendradarbiavimo susitarimai, bendras finansavimas, suderintos strategijos, abipusio pasitikėjimo ir pripažinimo procedūros, aplinkos, socialiniai ir valdymo klausimai ir t. t.).

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisijos tarnybos:

- spalio 5 d. posėdyje su ES vystymosi generaliniais direktoriais aptarė pokyčius, kurių reikia siekiant pertvarkyti ir sustiprinti Europos vystymosi finansinę struktūrą;
- 2021 m. gruodžio 9 d. surengė techninį posėdį su finansų įstaigomis partnerėmis, kuriame, *inter alia*, daugiausia dėmesio skirta EDVF+ garantijos taikymo procesui.

Didesnė parama ramsčiais grindžiamiems vertinimams

Komisija labai vertina galimybę visoms Europos finansų įstaigoms atlikti savo vaidmenį vystymosi finansinėje struktūroje. Reikia pažymėti, kad ramsčių vertinimas nėra būtina dalyvavimo bendrose investicijose (pvz., Europos komandos iniciatyvos) sąlyga ir, kaip minėta pirmiau, Komisija išnagrinės galimybę skirti paskatas teikti pirmenybę bendriems pasiūlymams su Europos subjektais, kurių ramsčiais grindžiami vertinimai nėra atlikti (jeigu pagrindinio subjekto ramsčiais grindžiamas vertinimas yra atliktas).

Veiksmų planas.

Komisija:

- toliau padės Europos finansų įstaigoms, dėl kurių vykdomas ramsčiais grindžiamo vertinimo procesas, ir teiks joms metodines konsultacijas.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija:

- teikė metodines konsultacijas septynioms Europos PFĮ, dėl kurių atliekami papildomi ramsčiais grindžiami vertinimai, ir dviem naujai paraiškoms pateikusioms PFĮ, be kita ko, rengdama specialius informacinius susitikimus ir tikrindama naujų pareiškėjų tinkamumą.

2.2.5 Priemonės ES matomumui ir įtakai didinti

Šiame skirsnyje pateikiami papildomi veiksmai, kuriais siekiama stiprinti komunikaciją ir bendrą ES matomumą, be tų, kurie jau paminėti skirsnyje, susijusiame su KVTBP „Globali Europa“ ir kitais strateginiais dokumentais.

Komunikacijos pastangų stiprinimas laikantis Europos komandos požiūrio

³⁵ Forumą sudaro už vystymąsi atsakingi visų valstybių narių generaliniai direktoriai, taip pat atitinkami Komisijos generaliniai direktoriai, atsakingi už tarptautines partnerystes, kaimynystės politikos ir plėtros derybas, Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijas, ir Europos išorės veiksmų tarnybos generalinis sekretorius. Pagal išplėstą Europos komandos formatą jį taip pat sudaro valstybių narių plėtros agentūrų ir valstybių narių finansų įstaigų vyresnioji vadovybė, taip pat EIB, ERPB.

³⁶ Supaprastintos finansavimo formos vis tiek turėtų atitikti patikimo finansų valdymo principą, visų pirma ekonomiškumo, efektyvumo principus, taip pat turėtų būti užtikrinta, kad nebūtų dvigubo finansavimo.

Siekiant padidinti ES ir valstybių narių vystymosi veiksmų matomumą tiek visame pasaulyje, tiek vietos lygmeniu ir užtikrinti, kad Europa būtų suvokiama kaip įtakinga pasaulinio masto veikėja, atitinkanti jos finansinės intervencijos svarbą, labai svarbu, kad Europos vystymosi finansinės struktūros subjektai suvienytų jėgas vykdydami savo komunikacijos veiklą.

Atsiradus naujiems paramos teikėjams, svarbu turėti galimybę tiksliai parodyti Europos paramos šalims partnerėms mastą. Norint veiksmingai informuoti apie bendrą ES ir jos valstybių narių sutelktą paramą, reikės išspręsti palyginamų duomenų trūkumo valstybėse narėse ir Europos finansų įstaigose problemą.

Europos komandos principas bus pagrindinė ES strateginės komunikacijos ir viešosios diplomatijos pastangų dalis tiek pasauliniu, tiek šalies ir regioniniu lygmenimis. Šiuo atžvilgiu Europos komandos iniciatyvos gali būti naudinga ir matoma galimybė sutelkti komunikacijos pastangas. Kalbant apie kaimynystės politikos šalis ir Vakarų Balkanus, daugiausia dėmesio bus skiriama ekonomikos ir investicijų planams, kurie yra pagrindinės Europos komandos požiūrio įgyvendinimo priemonės.

Veiksmų planas.

Komisija, bendradarbiaudama su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- išnagrinės galimybę kartu su valstybėmis narėmis ir PFI kasmet parengti bendrą ataskaitų apie ES ir valstybių narių vystymosi finansavimo operacijas visame pasaulyje teikimo sistemą, kad būtų galima pateikti suvestinius ir palyginamus ES ir valstybių narių vystymosi finansavimo duomenis ir pasiekimus, siekiant paremti strateginius komunikacijos prioritetus;
- rengs šalių strateginius komunikacijos planus šalyse partnerėse, apimančius strateginės komunikacijos veiklą ir viešosios diplomatijos veiklą, siekdama sukurti ilgalaikį tinklą, vietos auditorijoms parodyti ES vertybes ir principus, taip pat Europos dalyvavimo mastą ir aprėptį;
- teiks papildomas komunikacijos gaires ir komunikacijos medžiagą ES delegacijoms, valstybėms narėms ir Europos finansų įstaigoms apie Europos komandos požiūrį, kuris gali būti taikomas jų komunikacijos veikloje (pvz., ES ir valstybių narių sėkmės taikant Europos komandos principą istorijos, parodančios, kodėl vykdomė veiklą ir už ką pasisakome (vietos aspektas, bendros vertybės, į žmogų orientuotas požiūris);
- su dalyvaujančiomis ES finansų įstaigomis ir valstybėmis narėmis koordinuos naujų operacijų paskelbimą laikantis Europos komandos principo, pasitelkiant naujienas (pranešimus spaudai arba socialinės žiniasklaidos kanalus) ir, kai tinkama, bendrai dalyvaujant operacijų, įtrauktų į portfelius, kuriems taikoma EDVF+ garantija, pasirašymo ceremonijose;
- sukurs aiškią interneto svetainę visiems ES finansuojamiems projektams, kurie įgyvendinami naudojant mišrų finansavimą, biudžeto garantijas ir techninę pagalbą.

2021 m. pažangos ataskaita.

Komisija, bendradarbiaudama su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju:

- pagerino komunikacijos koordinavimą, be kita ko:
 - o 2021 m. lapkričio mėn. nuvykdami į bendrą aukšto lygio Komisijos pareigūnų ir viešųjų plėtros bankų komandiruotę Toge;
 - o pranešdami apie Europos komandos iniciatyvas dalyvaujant ES ir visų dalyvaujančių valstybių narių atstovams (pvz., Europos komandos iniciatyvas dėl vakcinų gamybos, dėl investicijų į naujas įmones Afrikoje, dėl Žaliosios Europos

- komandos iniciatyvos bendradarbiaujant su Pietryčių Azija arba dėl Pasaulinės Europos komandos demokratijos iniciatyvos);
- surengdami pasirašymo ceremonijas, kuriose dalyvavo ES, valstybių narių ir finansų įstaigų atstovai (pvz., Vandens ir gamtos išteklių valdymo priemonė potvynių prevencijai Dien Bien Fu mieste Vietname);
 - ES delegacijoms teikė gaires ir šablonus, susijusius su strategine komunikacija ir viešąja diplomatija, kad padėtų rengti jų strateginius planus;
 - peržiūrėjo visą savo vystomojo bendradarbiavimo saityno aplinką, siekdami užtikrinti, kad išorės interneto svetainėje būtų visapusiškai atspindėtas Europos komandos požiūris ir Europos komandos iniciatyvų poveikis.

3. IŠVADA

Reikia imtis skubių, koordinuotų ir plataus užmojo veiksmų siekiant užtikrinti, kad Europos vystymosi finansinė struktūra būtų patobulinta ir turėtų pageidaujamą poveikį tiek ES, tiek jos partneriams.

Atsakas į COVID-19 krizę laikantis Europos komandos požiūrio parodė, kad ES, jos valstybės narės ir jų finansų įstaigos yra stipresnės, kai dirba kartu ir siekia bendrų tikslų. Finansinė struktūra turi būti grindžiama šiuo požiūriu, siekiant užtikrinti, kad finansiniai partneriai ir atitinkami suinteresuotieji subjektai laiku dalytųsi informacija ir bendradarbiautų įvairiais klausimais – nuo techninės pagalbos teikimo iki projektų inicijavimo ir išankstinio įvertinimo bei vertinimo – remdamiesi savo šalies, sektoriaus ar finansinėmis ekspertinėmis žiniomis. Jų veiksmai turi būti grindžiami bendrais tikslais, laikantis tvirtos ES politinės krypties. Tai taip pat padidins ES, kaip pagrindinės tarptautinės partnerės, matomumą ir pripažinimą.

Aktyvus visų dalyvaujančių partnerių dalyvavimas ir pastangos yra labai svarbūs siekiant optimizuoti Europos vystymosi finansinę struktūrą, pagerinti bendradarbiavimą, kuo labiau padidinti poveikį ir užtikrinti, kad ES būtų tinkamai pripažinta kaip svarbi pasaulinio masto veikėja. Komisija bei vyriausiasis įgaliotinis ir pirmininko pavaduotojas yra pasirengę atlikti labai svarbų vaidmenį siekiant šio tikslo glaudžiai bendradarbiaujant su visais Europos suinteresuotaisiais subjektais ir jau pradėjo įgyvendinti savo siūlomus veiksmus padėčiai gerinti.

Priedas. Europos vystymosi finansinės struktūros subjektai

Valstybės narės	VPB	PFĮ	Plėtros agentūra
Austrija	AWS	OeEB	ADA
Belgija		BIO	ENABEL
Bulgarija			Pasaulio reikalų generalinis direktoratas (Užsienio reikalų ministerija)
Kroatija			Ekonomikos reikalų ir vystomojo bendradarbiavimo generalinis direktoratas (Užsienio reikalų ministerija)
Kipras			Užsienio reikalų ministerija
Čekija		Nacionalinis plėtros bankas (NPB)	„CzechAid“
Danija		IFU	DANIDA (Užsienio reikalų ministerija)
		Šiaurės šalių plėtros fondas (NDF)	
		Šiaurės investicijų bankas (NIB)	
Estija		NIB	Užsienio reikalų ministerija
Suomija		„Finnfund“	Suomijos Užsienio reikalų ministerija
		NDF	
		NIB	
Prancūzija	AFD	„Proparco“	AFD
			„Expertise France“ (Užsienio reikalų ministerija)
Vokietija	KfW	DEG	GIZ
Graikija			HELLENIC AID – Tarptautinio vystomojo bendradarbiavimo generalinis direktoratas (Užsienio reikalų ministerija)
Vengrija		„EXIM Hungary“	Užsienio reikalų ir prekybos ministerija „Hungary Helps Agency“ (Ministro Pirmininko koordinavimas)
Airija			„IrishAid“ (Užsienio reikalų ministerijos departamentas)
Italija	CDP	SIMEST	AICS
			Italijos Užsienio reikalų ministerija
Latvija		NIB	Užsienio reikalų ministerija
Lietuva		NIB	CPVA
Liuksemburgas			„LuxDev“
Malta			Užsienio ir Europos reikalų ministerija
Nyderlandai		FMO	SNV
			Nyderlandų Užsienio reikalų ministerija
Lenkija			„PolandAid“ – Vystomojo bendradarbiavimo departamentas (Užsienio reikalų ministerija)
Portugalija		SOFID	„Camões“
Rumunija			„RoAid“
Slovakija		EXIMBANKA SR	SAIDC („SlovakAid“)
Slovėnija			Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos departamentas (Užsienio reikalų ministerija)
Ispanija		COFIDES	AE CID
			FILAPP
Švedija		„Swedfund“	SIDA
		NDF	
		NIB	

ES nepriklausančios šalys

Norvegija	NIB	NORAD
	„Norfund“	
Šveicarija	SIFEM	SDC
JK	CDC	DFID (Jungtinės Karalystės Užsienio reikalų, Sandraugos ir plėtros ministerija)
		Britų Taryba

Sustiprintos partnerystės nariai
EPFĮ asociacijos nariai
Specialistų tinklo nariai

Daugiašaliai plėtros bankai: Europos investicijų bankas (EIB), Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB)

Pasauliniai / regioniniai / tarptautiniai bankai: Pasaulio banko grupė (PBG), Afrikos plėtros bankas (AfDB), Azijos plėtros bankas (APB), Amerikos plėtros bankas (APB) ir kt.